

“รัฐสิทธิ ชีวิตเปลี่ยน”

บทความ อ. ๔๒/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

มีเจ้าของหรือเปล่า

เป็นอีกเรื่องหนึ่งครับที่อยากให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเปลี่ยนมุมมองในเรื่องสิทธิของประชาชน เรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ และเคยได้รับการขอหารือทางโทรศัพท์กรณีแบบนี้ด้วย

นายณัฐมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอ ขอสำเนาทะเบียนทรัพย์สิน พัสตุที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทะเบียนพัสตุครุภัณฑ์ ยานพาหนะ ทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นเพื่อลงตรวจสอบพื้นที่ตามที่มีหนังสือ ร้องเรียนว่าอาคารและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงถนนท้องถิ่น และฝายน้ำล้นมีบางโครงการไม่ได้ขึ้นทะเบียนทรัพย์สิน ให้ถูกต้องตามระเบียบราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอพิจารณาคำขออยู่ ๒ ปี จึงมีหนังสือแจ้ง ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่า การขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่เกิดประโยชน์สาธารณะ ไม่เป็น ประโยชน์ต่อราชการแต่อย่างใด ซึ่งมีระเบียบอยู่แล้วให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของราชการตรวจสอบพัสตุ ประจำปี และรายงานให้หน่วยตรวจสอบภายนอกเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว นายณัฐไม่มีหน้าที่ตรวจสอบตาม กฎหมายจะทำงานของราชการเสียหาย และนายณัฐเป็นคู่กรณีกับองค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอในทางคดี ความด้วย นายณัฐจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ องค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอมีหนังสือส่ง ข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า การที่มีหนังสือปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไปเพราะ เห็นว่า นายณัฐขอข้อมูลข่าวสารโดยมีวัตถุประสงค์ใช้เป็นข้อมูลลงตรวจสอบพื้นที่ตามแหล่งข่าวที่ร้องเรียนว่า อาคารและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงถนนท้องถิ่น และฝายน้ำล้น พร้อมด้วยโครงการต่าง ๆ มีบางโครงการยังไม่ได้ขึ้น ทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบ การขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและทาง ราชการ ซึ่งในการปฏิบัติราชการก็มีระบบให้มีหน่วยงานตรวจสอบอยู่แล้ว นายณัฐไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายอาจ นำข้อมูลข่าวสารไปเปิดเผยได้ เนื่องจากเป็นคู่กรณีในการฟ้องคดีกับองค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอ ต่อศาลจังหวัดอุดรธานี แต่อย่างไรก็ตาม นายณัฐสามารถเข้าตรวจดูได้แต่ไม่อนุญาตให้สำเนาเอกสารทะเบียน ข้อมูลทรัพย์สินของทางราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ทั้งหมด เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด (ตามมาตรา ๑๕) ที่หน่วยงานของรัฐจะปฏิเสธได้ การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว จึงวินิจฉัยให้องค์การ บริหารส่วนตำบลเสอเพลอ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายณัฐโดยให้ชำระ ค่าธรรมเนียมการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีค่าธรรมเนียม

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๕๔/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”